

Helsefremmende og forebyggende arbeid i helsestasjons- og skolehelsetjenesten

Legeforeningen har behandlet forslag til ny, felles forskrift om kommunenes helsefremmende og forebyggende arbeid i helsestasjons- og skolehelsetjenesten.

Det er positivt at Helsedepartementet forsøker å sette primærhelsetjenestens ansvar for barn og unge i et helhetlig perspektiv og viser i høringsuttalelsen til Legeforeningens statusrapport om helsetjenester for ungdom *Mot i brystet, ... stå i ben og armer.*

Fastlegenes plass

Fastlegene skal bl.a. spille en sentral rolle i det forebyggende helsearbeidet, og det er derfor med undring og beklagelse Legeforeningen registrerer at fastlegene verken er nevnt som deltakere eller samarbeidspartnere i forskriftsutkastet. Det er gjennomgående et meget godt samarbeid mellom de faste allmennlegene og annet helsepersonell, og dette ønsker Legeforeningen skal videreføres. Videre mener Legeforeningen at det er kunstig å skille forebyggende og kurativt allmennlegearbeid der dette ikke er tvingende nødvendig. Det er også u hensiktsmessig å la fastleger betjene andre fastlegers pasienter i det forebyggende arbeidet.

Legeforeningen peker også på den sentrale rolle fastlegene allerede har i det forebyggende arbeidet. Barn og unge konsulterer sin lege 3,3 ganger i året i gjennomsnitt, og fastlegene har i tillegg regelmessige kontakter med barnets øvrige familiemedlemmer. Fastlegene representerer dessuten et døgnkontinuerlig tilbud gjennom allmennlegevaktsystemet.

Helsestasjon og skolehelsetjeneste

Helsestasjon for barn og skolehelsetjenesten er hjørnesteiner i det forebyggende helsearbeid for barn og ungdom. Dessverre er skolehelsetjenesten utilstrekkelig utbygd og flere steder totalt fraværende. Derfor bør denne styrkes.

Etter innføringen av fastlegeordningen har flere grupper pasienter og leger stilt

Helsestasjon for barn og skolehelsetjenesten er hjørnesteiner i det forebyggende helsearbeid for barn og unge. Illustrasjonsfoto

spørsmål ved om ikke helsestasjonenes og skolehelsetjenestens aldersbestemte kontroller og deler av det individrettede forebyggende helsearbeid for barn og unge, i stedet kan gis som et tilbud fra fastlegenes kontorer. Dette fordi den lege som kjenner barna og deres familier har det beste utgangspunktet for å tilrettelegge det individrettede forebyggende helsearbeidet. Dette vil imidlertid innebære en betydelig omlegging av måten man til nå har organisert forebyggende helsearbeid for barn og unge.

Med bakgrunn i erfaringer fra andre land med fastlegeordning påpeker Legeforeningen at det kan være riktig å åpne for alternative forsøksordninger knyttet til denne type helsearbeid.

Helsestasjoner for ungdom

Legeforeningen støtter forslaget om å forskriftsfeste helsestasjon for ungdom. Ungdom søker i dag helsetjenesten først og

fremst gjennom skolehelsetjeneste og egen fastlege. Tall fra 1998 viser at det var ca. tre millioner ungdomskontakter med allmennlege. Dette viser at ungdom i stor grad benytter fastlegen når de trenger helsetjenester, samtidig er det en mindre gruppe ungdom som verken benytter skolehelsetjeneste eller fastlege. Dette er også en gruppe ungdom som ofte faller ut av skolen.

Forskriftsfesting av en ny særomsorg som helsestasjon for ungdom bør særskilt innrettes overfor de gruppene som i dag ikke får et tilfredsstillende helsetjenestetilbud. Det bør gå klart frem av forskriften hvordan dette tilbudet skal innrettes mot den gruppen av ungdom som trenger den mest.

Svangerskapsomsorgen

Når det gjelder svangerskapsomsorg, er Legeforeningen av den oppfatning at det viktigste perspektivet dreier seg om at kommunene tilbyr svangerskapsomsorg ved jordmor. Kommunene bør ha frihet til selv å bestemme hvordan dette organiseres. Alternativene kan blant annet innebære at jordmor arbeider sammen med lege ved helsestasjonen. Det kan innebære svangerskapsomsorg ved skolelegekontorer der det er hensiktsmessig, og det bør også kunne innebære at kommunen tilbyr svangerskapskontroller knyttet til kommunale legekontorer, alternativt fastlegekontorer generelt.

Taushetsplikt og opplysningsrett

Legeforeningen understreker at det må fremgå tydelig at all kommunikasjon mellom helsepersonell og andre etater må baseres på en samforståelse med pasienten og pasientens foreldre. Det er m.a.o. ikke tilstrekkelig med generelle samtykkeerklæringer, dersom de som er berørt av kommunikasjonen ikke er innforstått med hvordan opplysningene benyttes helt konkret.

Lise B. Johannessen
Informasjonsavdelingen

Meditron M30
Cardiology Quality for Less
NOK 1612,- eks. mva. www.meditron.no

